

יהודי חי עם בורא עולם

הרמב"ם כותב בפ' המשניות סוף מסכת ברכות - כי יקר בעיני ללמד עיקר מעיקרי הדת והאמונה יותר מכל אשר אלמדהו. הוי אומר, שכל היד החזקה של הרמב"ם, עם כל הנושאי כלים שנעים סביב הרמב"ם החל במגיד משנה ובכסף משנה וכלה בחי' ר' חיים הלוי, ובנו הרב מבריסק, הכל נכנס בכף מאזניים אחת, ומול זה עומד עיקר אחד מעיקרי האמונה, אומר הרמב"ם הוא יותר יקר בעיני. וגם זה רמב"ם...

והנה, הפרשיות הללו עוזרות לנו להתחזק באמונה, ובפרט בתקופה זו שזה מצות עשה שהזמן גרמא, כי הרי היום זה הזמן להתחזק באמונה.

הגמרא בכתובות (סו, ב) מספרת, מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלים והיו תלמידיו מהלכין אחריו, ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים. כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו, אמרה לו 'רבי פרנסני!' אמר לה בתי, בת מי את? גם ריב"ז נרעש לראות כזו השפלה, ללקט שעורים - שזה מאכל בהמה, מתוך גללי בהמה, ועוד של ערביים, השפלה אחרי השפלה - בת מי את? איזו משפחה ארורה זו שמגיע לה כזה גור דין? אמרה לו, בת נקדימון בן גוריון אני. אמר לה בתי ממון של בית אביך להיכן הלך, דהיינו זה כסף שנהגו בו ע"פ השולחן ערוך עם כל הלכות צדקה, ואין שום דבר בעולם שיכל להפריע לו, להיכן הלך? אמרה לו 'לא כדין מתלין מתלא בירושלים מלח ממון חסר', כשעושים בשר משובח - אם חסר בו מלח זה משנה את כל הטעם, ורש"י מסביר שקיום הממון הוא ע"י חסרונו לצדקה, והוא לא עשה כמו שראוי לו ולכן ממונו אבד. המשיך ריב"ז ושאלה ושל בית חמיך היכן הוא? אמרה לו בא זה ואיבד את זה, לפי שנתערב בשל אבא. הגור דין פה הוא נורא! בבת אחת מאלף אלפים דינרי זהב - ללקט שעורים מגללי בהמה של ערביים. אמרה לו רבי זכור אתה כשחתמת על כתובתי, אמר להן לתלמידיו זכור אני כשחתמתי על כתובתה של זו והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה חוץ משל חמיה! אדם רגיל - היה אומר ברוך דיין האמת, ומה אמר רבן יוחנן בן זכאי? בכה ריב"ז ואמר אשריכם ישראל! בזמן שעושיין רצונו של מקום - אין כל אומה ולשון שולטת בהם, ובזמן שאין עושיין רצונו של מקום מוסרין ביד אומה שפלה, ולא ביד אומה שפלה, אלא ביד בהמתן של אומה שפלה. ותמה המהרש"א, מהו אשריכם ישראל? בשלמא כשאתם עולים - אין כל אומה ולשון שולטת בכם - זה אשריכם ישראל, אבל כשאתם יורדים - אתם נמסרים ביד בהמתן של אומה שפלה - זה אשריכם! אמר המהרש"א - כן, לפי שאין להם לישראל שר ומזל. זה אחד הראיות שיהודי חי רק עם בורא עולם לבדו. כמו שאנחנו מבינים שלא במהרה אמריקה תרעב ללחם, ובאיתופיה לא במהרה יהיה לחם, כיון שהם נמסרים למזל. הללו יש להם מזל טוב, והללו

מזל רע. אבל ליהודים אין שום מזל בעולם, רק בורא עולם! ולכן, מה העומק של האשריכם? אם אתה רואה שברגע קטן יורדים מרום המעלה של אלף אלפים דינרי זהב, [הרי העושר שהיה שם הוא בלתי נתפס, הגמ' מביאה שם שפסקו לה על קופה של בשמים לבו ביום - ארבע מאות זהובים, ואמרה לחכמים כך תפסקו לבנותיכם וענו אחריה אמן.] ובשביל מלח ממון חסר מגיעים עד כדי ללקט שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים, מה אפשר לעשות? זה יאוש, דכדוך. אבל מיניה וביה, אתה רואה שזה לא דבר טבעי, א"כ אתה מבין שאתה בהנהגה מיוחדת שתלויה בקשר שלך עם הקב"ה! אז כמו אדם שטובע בים ושולכים לו חבל להצילו, כל זמן שהוא אוחז בחבל מעלים אותו למעלה, אבל כשהוא מנתק את אחיותו בחבל הוא יורד, כשיחזיק את החבל בחזרה - הוא שוב עולה למעלה! אז מתוך עומק היאוש של ליקוט שעורים מתוך גללי בהמתן של ערביים צועקת אליך הבת קול - תתחזק באמונה! אתה רואה שאתה לא מסור ביד הטבע, תחזיק חזק בהקב"ה וממילא בבת אחת אפשר לחשוב שוב על אלף אלפים דינרי זהב וכבר כעת להרגיש את האשריכם ישראל.

מי האמין, ומי חלם, מי מילל, ומי פילל שאחרי השואה האיומה, שכבר היתה הרגשה של 'ולא יזכר שם ישראל עוד', פתאום כלל ישראל הגיע לארץ ישראל, ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה, וברוך ה' יש שפע גשמי ורוחני, (אמנם לעו"ז יש שפע של נסיונות, שהרי זה לעומת זה עשה האלוקים) מישוהו חלם על כזה מצב?! אלא שהיא הנותנת. יהודי - כל זמן שהוא רחוק מהקב"ה - הוא יורד למטה. אך ברגע והוא מתחזק - בבת אחת הוא יכול לעלות למעלה! הוא לא צריך לעלות בשלבים לאט לאט, אלא מתוך גללי בהמתן של ערביים - הוא מתרומם שוב לאלף אלפי אלפים דינרי זהב. (וכן בשואה אחרי שהקדושים הי"ד כפרו על סאת העוונות ושוב נתרצה הקב"ה לעמו - מיד התרוממו למעלה ראש).

החפץ חיים כותב בהקדמה דבר נורא, כתוב חכמת נשים בנתה ביתה, הוא מביא מחז"ל שהגיהנם סביב לגן עדן, ואדם שחסר לו בבית שהוא בנה לעצמו מהמצוות ומהמעש"ט שלו - הוא נופל בגיהנם! מבהיל. אתה נמצא בגן עדן שיא התענוגות, מה מסביב? גיהנם! אם יש לך בית - אתה נמצא בתענוגות הכי גדולים, ואם ח"ו חסר לך בית - איך ייסתר מפני הקליפות. וזה דבר פשוט וברור לכל יהודי! האמונה הפשוטה, כשאנחנו חיים עם בורא עולם - אנחנו למעלה, וכשאנחנו ח"ו מרפים - מיד יורדים למטה. והנהגה שרואים עם אומות העולם - זה בכלל לא נוגע אלינו.

החת"ס היה אומר, הרופאים הגויים שלומדים רפואה הם מבינים רק על גוף של גוי, אבל על גוף של יהודי - הם לא מבינים. גוף של יהודי הוא אחרת וכמש"כ בגמ' דמחייבי גופייהו במצוות, גוף של יהודי זה משהו אחר!

כשהיתה המגיפה השחורה - היא הפילה הרבה חללים אין לכם

מושג עד כמה, זה היה לשם דבר. אבל ביהודים זה לא נגע ולא פגע, אף יהודי לא נפל. והיה צריך להתקדש שם שמים בצורה נוראה. אבל הם לא השכילו לנצל את הרגע, ומה שקרה בסוף זה שהגויים העלילו שהיהודים הרעילו את הבורות שלהם ולכן מהיהודים אף אחד לא מת. כי הם הרי מאמינים בטבע ולא ייתכן ששום יהודי לא ייפגע, אז הם עשו ביהודים פוגרום נורא ואיום.

הקב"ה הראה בחוש ושמתי פדות בין עמי ובין עמך, ראו בחוש, אבל לא ניצלו את הרגע אז נהיה הפוך. מה שיש ברחוב לא נוגע אלינו, אצל היהודי זה תלוי במידת הקשר שלו עם בורא עולם, יכול להיות שהמגיפה השחורה תשתולל, יפול מצדך אלף ורובה מימינך, אך - אליך לא יגש!

שמעתי מהגאון ר' ישראל אליה וינטרויב זצ"ל, וכ"כ בשיחות המשגיח הגה"צ ר' דב יפה זצ"ל, שכמה דקות של עיתון מאבד את ההרגשים הכי נעלים שמקבלים בבית מדרש. בבית המדרש אדם חי עם בורא עולם, הוא פותח עיתון ורואה כמה חולים בקורונה, כמה מתו מקורונה, מה יעזור הסגר, ויש נגיף חדש, פתאום אני חי מישהו אחר. אני לא חי בורא עולם. (הוא דיבר לגבי המלחמות שהיו בשעתו, שמי שקורא עיתון בטוח שהעולם בנוי על שלשה אנשים, יהודי, גוי, וערבי. יהודי - זה ראש הממשלה, ערבי זה רהמ"ש שלהם, וגוי זה נשיא ארה"ב...) כשיהודי חי טבע - הוא באמת סובל, כי יהודי חי רק בורא עולם. דבר כ"כ פשוט.

במכת בינים ניסו החרטומים להוציא את הכינים ולא יכלו, ופרש"י כיון שאין השד שולט על בריה פחותה מכשעורה, ואמרו אצבע אלוקים היא, זה לא מכה שבאה ע"י כישוף אלא מאת המקום היא. הנגיף הזה הוא פחות מכשעור, אפילו יתוש יותר גדול ממנו, זה צועק אצבע אלוקים היא, איך דבר כ"כ קטן מסוגל להפוך עולם ולהרוג מליונים!

נבוכדנצר היה בגודל טפח. (וידוע שפעם רצו לבדוק היכן זה נמצא בחז"ל, ושאלו את מרן שה"ת הגר"ח קנייבסקי שליט"א, ואמרו לו שהם חיפשו באנציקלופדי' במחשב ולא מצאו, צחק ר' חיים ואמר אל תחפשו בטפח, תחפשו במושכא... טפח זה פושכא בארמית. חיפשו ומצאו...)

והפליאה עצומה איך נבוכדנצר שכל העולם רעד ממנו היה רק בגודל טפח? (ואם כך כתוב בחז"ל אז כך היה, אין ספק). מה הפשט בזה? אבל זו לא קושיא, כמו שרואים בנגיף הזה שהוא הרבה פחות מטפח וכולם רועדים ממנו. אצבע אלוקים היא - אם הקב"ה החליט אז העולם ייחרד.

המשגיח ר' דב יפה זצ"ל מביא בשם הרב דסלר זצ"ל, שהרבה פעמים שומעים בנ"א שמדברים, נכון שהכל זה מהקב"ה ורק הוא עוזר, אבל בא נדבר קצת טבע... אבל כשנתבונן במשפט הזה הר"ז מגוחך, זה כמו שאנשים אומרים בא נדבר קצת כמו משוגעים, נשחק את עצמינו משוגעים... זה קיים בכלל?! הרי אין כזה דבר טבע העולם מתחיל ונגמר בבורא עולם!!! והוסיף עוד בשם חמיו הג"ר נחום וולועל שאמר למה אנחנו דומים? היה איזה סדק קטן בקיר, וראו שם יד כותבת, בא אחד ותמה, הייתכן?! יד כותבת מעצמה?! אח"כ הרחיבו קצת את הסדק וראו שיש שם בן אדם שכותב. אנחנו רואים סדק קטן קטן. תרחיב קצת, תתבונן ותראה שהכל זה בורא עולם - יש מישהו מאחורה. והוסיף על זה הרב דסלר, שכל הנהגת העולם היא כך. שמש מאירה?! וכי יש לה איזה כח?! הרצון של ה' הוא זה שמאיר, רק הוא מכסה את זה בשמש. וזה מה שהגמרא אומרת אצל רבי חנינא בן דוסא, מי שאמר לשמן וידלק יאמר לחומץ וידלק, שמן דולק, וכי יש בשמן איזה כח?

הקב"ה רצה אז זה מה שעושה ששמן ידלק, ואם הקב"ה ירצה בחומץ אז החומץ ידלק, זה אותו הדבר בדיוק. השאלה היא מהו רצון ה', אין טבע בעולם, אין כח לטבע יש רק בורא עולם יש מנהיג לבירה.

ונספר, כשהדוד הגר"א מישקובסקי זצ"ל היה חולה - רצו להביא לו מכתב מהסטייפלער, והלך אליו מרן רה"י ר' גרשון אדלשטיין שליט"א (שהוא קרוב משפחתו של הדוד זצ"ל) ואני שהייתי אברך צעיר - התלויתי אליו. והסטייפלער כתב מכתב מאד יפה. ואז, כשכבר הייתי אצל הסטייפלער אמרתי לו שיש לנו במשפחה מישהו עם כאבי ראש חזקים ביותר ואין לו לא יום ולא לילה. אמר לי הסטייפלער תראה, היתה פה אשה שביקשה ממני משהו בשביל הרגלים אז אמרתי לה לקחת ויטמין A ואח"כ היא אמרה שזה עזר לה. ואז הוא צחק ואמר זה רגליים וזה ראש, אבל תקחו גם אתם ולא תפסידו. וכשיצאתי, אמר לי הרה"י ר' גרשון, אל תהיה שוטה, נראה לך שבאמת בויטמין A יש בו משהו? זה שום דבר, זה ברכה של הסטייפלער רק שהוא אוזח את זה במשהו, והברכה של הסטייפלער תעזור לכם, וכך הוה. ולאחר שהסטייפלער נפטר זה הפסיק לעזור, אז הלכתי למרן הרב שך, ואמר לי אני לא יכול לעשות מופתים כמו הסטייפלער, אבל אני מברך אותך שהברכה של הסטייפלער תמשיך לעזור, וזה עזר לתקופה.

יסודות האמונה

כולם יודעים שיסודות האמונה נמצאים ברמב"ן בסוף הפרשה. ר' דב יפה מביא שר' אליהו לופיאן אמר שצריך לחזור על זה לכל הפחות פעם בחודש! וזה מתחלק לשלשה חלקים. דבר ראשון, למה אנחנו חוזרים כ"כ הרבה על יציאת מצרים, ויש כ"כ הרבה מצוות שנעשו זכר ליציאת מצרים? אלא, אומר הרמב"ן בעבור כי הקב"ה לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל רשע או כופר. יבוא אחד ויאמר לאלוקים, אני מחלל שבת אם אתה קיים - תהרוג אותי. אתה משחק עם הקב"ה?! הוא חייב להראות לך מי הוא?! אז הקב"ה עשה פעם אחת שכולם יראו וכולם ידעו בצורה שאין לה אח ורע, בקריעת ים סוף - ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, ובמעמד הר סיני הוא קרע עליונים ותחתונים וראו כולם שאין עוד מלבדו. אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלוקים. יצוה אותנו שנעשה תמיד זיכרון ואות לאשר ראו עינינו, ונעתיק הדבר אל בנינו, ובניהם לבניהם, ובניהם לדור אחרון. והחמיר מאד בענין הזה כמו שחייב כרת באכילת חמץ בפסח (לעיל יב, טו), ובעזיבת הפסח (במדבר ט, יג), והצריך שנכתוב כל מה שנראה אלינו באותות ובמופתים על ידינו ועל בין עינינו, ולכתוב אותו עוד על פתחי הבתים במוזות, ושנזכיר זה בפינו בבוקר ובערב, וכו' וזה מצות והגדת לבנך, להעביר את האמונה במסורת מדור לדור.

ונוסיף, שהרמב"ם במורה נבוכים כותב, מה הראיה שהאמונה של עם ישראל היא הנכונה, הרי גם לגוי אבא שלו אמר לו אחרת, ולנוצרי אבא שלו אמר לו אחרת, אז מי אמר שאבא שלך הוא הצודק? ומסביר הרמב"ם דברים פשוטים, הרי מה המוסלמי אומר לבן שלו, מוחמד היה נביא, ודיבר עם האלוקים... מאיפה אתה יודע? מוחמד אמר. ולמה אתה מאמין לו? כי הוא היה נביא. ומנין לך שהוא היה נביא? כי מוחמד אמר... זה זנב והראש מסתובבים ביחד... כל בן אדם מספר סיפורים על עצמו, לך תאמין להם... והנוצרי - מה הוא אומר לבן שלו? עוד יותר גרוע, הוא הופך לכלוך הכי גדול למין רוממות שאין לתאר, כידוע למביני דבר. אבל יהודי אומר, אנחנו ראינו בעינינו שש מאות אלף גברים לבד מנשים וטף,

וסיפר לו על בחור שעשה מעשה אשר לא יעשה. דא עקא, שלא ידעו מי הוא הבחור. אמר ר' חיים מבריסק לנצי"ב, אם אתה לא שואל אותי שאלות - אני יכול לעבור ולומר לך מי הוא. עברו כמה דקות ואמר ר' חיים זה הבחור. ביררו, וכך הוה. והמעניין הוא, שלר' חיים בריסקער בעצמו היה לו חתן שהיה עליו גדול, גאון הגאונים, שהיתה לו גם ישיבה, אבל הוא היה כבר שמיעה! ור' חיים מבריסק לא הבחין בזה! ולמה, א"ל הרה"י, כי הקב"ה רצה שהוא יהיה החתן שלו אז לא יעזור מאומה, גם אם תהיה הגאון הכי גדול כמו ר' חיים בריסקער, מה שאני רוצה זה מה שיהיה. 'החריצות שקר והגזרה אמת'.

כי יהיה החושך סיבת האורה

בנגיף הזה כבר ראינו כמה פעמים, שבזמן שנראה שהעניינים הולכים להסתדר - זה נהיה יותר גרוע. וכמו שהזכרנו כבר, שבאותו יום שהתחילו החיסונים התחילו נגיפים חדשים שלא יודעים אם החיסון עוזר להם. היום כשכבר המון קיבלו חיסון, והיה צריך להיות הרווחה המגיפה משתוללת פי כמה, פחד אלוקים! וזה מה שכתוב בתוכחה ואם תלכו עמי בקרי, אומר רש"י במקרה, כל דבר מתייחסים בצורה טבעית, אז נעבעך. הקב"ה צריך לצעוק יותר ויותר מדברים בשקט וכשלא שומעים צועקים, וידעתם כי אני ה', בואו תראו שאצבע אלוקים הוא זה. **ואפשר להתפלל!** וזהו האשריכם ישראל שאתה יכול בבת אחת לעלות למעלות עצומות, וכמו שכותב רבינו יונה, (זה לימד אותנו הפחד יצחק) ויש לו לבוטח להוחיל ממעוף צוקתו כי יהיה החושך סיבת האורה. וכמו שראינו אצל יוסף ובעוד מקומות, זה מה שהבוטח צריך להאמין.

הסבא מנובהרדוק במדרגת האדם מביא ירושלמי בשבת (ו, ט) איסטרולוגוס נתגייר. יום אחד הוא רצה לצאת לדרך וראה באצטגנינות שלו שיש סימן לא טוב וחשב להישאר. ואח"כ אמר כלום לא נתדבקתי באומה זו אלא בשביל להיות פרוש מדברים כאלה, כדכתיב (דברים יט, יד) 'ואתה לא כן נתן לך ה' אלוקיך', שלא תשמע אל מעוננים ואל קוסמים. נצא בשם בוראינו. ובדרך הוא הגיע למקום סכנה של חיה רעה, נתן לה את החמור לאכול והוא ניצל. אומר הירושלמי, מה גרם לו שתבוא אליו הצרה? כי בהתחלה הוא פחד לצאת באותה שעה. ומה גרם לו שהוא ינצל? מפני שלבסוף הוא בטח בבוראו. כך מביא הסבא מנובהרדוק. כל כמה שיהודי יודע שאין עוד מלבדו כך הוא דבוק בבורא עולם יותר ויותר. גוי נתון למזלות, אבל מה זה נוגע אליך? אצל אברהם כתוב ויוצא אותו החוצא ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים, ופרש"י, ולפי מדרשו אמר לו צא מאצטגנינות שלך שראית במזלות שאינך עתיד להעמיד בן, אתה לא שייך למזלות, יהודי לא שייך לזה בכלל. בחובות הלכות כתוב דבר נורא, כי אחד שלא בוטח בה', יעזבהו ה' ביד מי שבטח עליו, התפקיד שלנו היום זה "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'".

האדם לא נברא אלא להועיל לאחרני

כתוב במדרש שמות רבה (ד, ג) וחמושים יצאו בני ישראל מארץ מצרים, חמושים - רק חמשית לפי דעה האחת ויש דעה אחד מחמשים ויש דעה אחד מחמש מאות ולמה? היה להם פטרונין מן המצרים והיה להם שררה ושלטון, ועושר וכבוד, אז הם לא רצו לצאת.

והמשגיח ר' יחזקאל לוינשטיין תמיד היה מזהיר, שכשתבא הגאולה העתידה יהיו כאלה שיאמרו, מה רע לי? לא חסר לי שום דבר, ב"ה יש מה לאכול וללבוש, ומסתדרים בחיים, והם לא יבינו מה הענין להגאל. אם אתה לא רוצה לצאת - זו סכנה. ומה באמת נקודת

זה מינימום שלש מליון איש. שלש מליון איש ואף אחד לא הכחיש!!! (היום כבר יש אפילו מכחישי שואה, או מכחישי קורונה... מסכנים, הם יהיו חייבים על ההיזק הרבים שהם עושים) דורות על דורות אף אחד לא הכחיש. אנחנו ראינו! אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו. ולכן עושים זכר ליצי"מ. חלק שני ממשיך הרמב"ן, "וכוננת כל המצוות, שנאמין באלוקינו ונודה אליו שהוא בראנו, והיא כוננת היצירה, שאין לנו טעם אחר ביצירה הראשונה, ואין קל עליון חפץ בתחתונים מלבד שידע האדם ויודה לאלקיו שבראו, וכוננת רוממות הקול בתפילות וכוננת בתי הכנסיות וזכות תפילת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו ויודו לקל שבראם והמציאם, ויפרסמו זה ויאמרו לפניו בריותיך אנחנו!" זה כוננת כל היצירה. לדעת שיש בורא עולם. להודות בזה, ולהתפלל אליו.

והחלק השלישי (שהוא הכי מפורסם) "ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה. שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם נסים. אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצוות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריחנו ענשו הכל בגזירת עליון וכו'".

היסוד של האמונה הוא שאין טבע ואין מציאות, אלא הכל בגזירת עליון, ומן הנסים המפורסמים - אדם מודה בנסים הנסתרים. בארחות חיים להרא"ש (אות כו) כתוב, אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, מי שלא מאמין באשר הוצאתיך מארץ מצרים, גם באנוכי ה' אלוקיך הוא לא מאמין, כי הוא נותן איזו שהיא הגבלה כביכול ביכולתו של מקום. אבל זה לא יתכן, אין טבע כלל והכל זה מהבורא עולם וכל אשר יחפץ יעשה - לכאן או לכאן. הרי התכלית היא גם בשביל 'וידעו מצרים כי אני ה' - מתי הם ידעו? כשהם טבעו. זה לקח בסך הכל כמה שברירי שניה, ובשביל זה היה שוה הכל! אמונה לרגע אחד.

הגזרה אמת והחריצות שקר

הג"ר ראובן מלמד מביא שהיה אומר המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין, כל כמה שיש לבן אדם יותר שייכות לאשר הוצאתיך - יש לו יותר שייכות לאנוכי ה' אלקיך. וכמה שהוא יותר מתחזק ביציאת מצרים - הוא יותר קרוב להכרה בבורא עולם. וזה מש"כ הרמב"ן בפרשת וישב (לו, טו) הגזרה אמת והחריצות שקר. שזימן הקב"ה ליוסף מורה דרך שלא מדעתו להביאו ביד אחיו. ויש את הראיות הידועות. כתוב ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים וישאילום. הם כ"כ הרבה סבלו מהם. הם קבלו מכות י"ב חודש, וכבר לא היה את קושי השעבוד, והם היו צריכים לקרוע את היהודים משנאה, אבל ויתן ה' את חן העם וישאילום. כשהקב"ה רוצה, אין טבע ואין היה צריך להיות. וכן להיפך, כתוב בתהילים (קה, כה) הפך לבם לשנוא עמו להתנכל בעבדיו. הכל זה תירוצים, מה שאמר מלך מצרים הנה עם בני"י רב ועצום ממנו ממה זה התחיל? אומרים חז"ל, מתי שהם התחילו להתנהג כמו המצרים הפך לבם לשנוא עמו, הכל זה מהקב"ה.

אחשורוש, שהיה מלוכלך בטומאה עד הסוף, עומד ומחפש לו את האשה הכי יפה, ומי האשה הכי יפה שמצא? אסתר. אומרים חז"ל אסתר ירקרקת היתה, וחוט של חסד נסוך על פניה. היא לא היתה יפה, אבל כשהקב"ה רוצה - לא יעזור שום דבר, וזה מה שיהיה. פעם סיפר לי מרן הרה"י, שהגר"ח מבריסק היה בעל תפיסה מהירה, והוא יכל לראות בן אדם ובהבחנה קלה ידע לומר את כל הדברים עליו. ויש ע"ז הרבה סיפורים. פעם בא מישהו לנצי"ב

אני מרגיש טוב. אבל כמה יהודים בוכים, כמה נמצאים בסכנת חיים, כמה יהודים יקרים, איך אפשר להתעלם מהכל?! איך אפשר שהלב של היהודי לא יקרע?! איך אפשר לא להתחזק ולא להרבות בתפילה?! צריכים לעשות חיזוק לא כמו תמיד, אלא יותר מתמיד - שיהיה לרפואתם. ואם מתחזקים - זה לגלגל החוזר, כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים. וכמו שהביא הרה"י בשם הגר"א, שני שערים הם, אחד בלבו של אדם, ואחד בשמים, מי שפותח את השער בלב שלו, כתוצאה מזה פותחים לו את השער בשמים ונפתחים שערי רחמים.

סיפר אחד מהתלמידים של הגר"י חיים שמואלביץ, הוא נכנס פעם לר' חיים שמואלביץ, ומצאו שבוכה בדמעות שלישי. הוא נבהל, ומיהר אל הרבנית, מה קרה שהרה"י כ"כ בוכה? יש איזה אסון? אמרה לו תסתכל אם יש לידו עיתון המודיע, (אז עוד לא היה יתד...) בדק, וראה שיש שם המודיע, אמרה לו תמיד זה ככה. כשהוא מידי פעם רואה את המודיע מה שצריך לראות, והוא רואה את הצרות של היהודים הוא מתחיל לבכות. רק מלקרוא את העיתון.

היום, עוד לפני שאתה קורא את העיתון אתה כבר בוכה. אתה שומע על הצרות כבר לפני זה, צריך להתבונן ולחשוב, באמת אנחנו עד כדי כך נמצאים רק עם עצמינו?! צו השעה של המצפון של כל יהודי הוא - הפעם להתחזק! קודם כל בתפילה, ויצעקו על ה' בחזקה, ותפילה זה דוקא בהיכל הישיבה, וכמש"כ הרמב"ן והו כוונת כל היצירה שיהיה לבני אדם מקום שיתקצבו ויודו לקל שבראם והמציאם, ויאמרו לפניו בריותיך אנחנו! איפה זה אם לא בישיבה.

להתפלל כמו בן אדם, להתחנן לקב"ה, ולבקש על אחינו בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה. וכן להתחזק בתורה שכל המרבה תורה מרבה חיים. ובשם מרן שה"ת אומרים שהמסכות אומרות לנו ליהזר מלשון הרע. כותב הח"ח, שכל גלות מצרים באה מלשה"ר, משה רבינו ראה שני אנשים עברים ניצים, ויאמר אכן נודע הדבר, רואה אני שהם ראויים לגלות כיון שיש לשוה"ר. בואו ונתחזק, הקב"ה מתחיל בטוב, בתחילת המגיפה זה לא הגיע לארץ ישראל, וגם כשהגיע זה לא הגיע לבני תורה, וגם כשהגיע לבני תורה זה עוד לא בא לראשי הישיבות, אבל היום זה משתולל בצורה נוראה, קוראים לנו משמים, א"א לאטום אוזן ולהכביד לב.

יהודי! יש לפעמים שעת מבחן. תבחן את עצמך מה אתה באמת, תשב עם עצמך ותחשוב האם אני באמת אחד כזה שלא איכפת לי מכלל ישראל?! באמת איכפת לי רק מעצמי?! והיה, אם תראה שזה כך - אז תתחיל ללמוד מוסר ולהשתנות. ואם תראה שזה לא כך - אז תתחיל להתחזק, וחיזוק זה חיזוק מתמיד ועקבי. וכמו שאמר הרה"י, כשרוצים מהקב"ה דברים גדולים אי אפשר לשלם בכסף קטן.

יתן הקב"ה ויסר מעלינו את המוות הזה, אנחנו מתחננים לקב"ה ומתפללים עוד, שהקב"ה יקח את זה מכל היהודים, ונזכה באמת לחזור חזרה בבריות הגוף, וללמוד את התורה בכל כוחותינו, ולנו, ולכל ישראל חיים וברכה ושלוש עד עולם - אמן.

התביעה? למה לא רוצים לצאת? יש יסוד של החפץ חיים ששייך גם לכאן. שאלו פעם את הח"ח, בשבילי זה לא טוב שיבא המשיח, הרי אני יודע את מעשי הרעים וכעת אני מפקד להתקרב למשיח, א"כ אולי אני יחכה עוד כמה שנים, ובינתיים אני יעשה תשובה, ואני יתחזק, אולי אני יזכה שהקב"ה יתן לי לב לעבוד אותו. למה להתפלל כבר עכשיו על המשיח? אמר החפץ חיים, אדם לא נועד לחשוב על עצמו, וגם אם זה היה נכון, אתה רואה את עם ישראל כ"כ סובל, ואתה רואה שכינתא בגלותא, כעת זה הזמן לחשוב על עצמך?! נניח שבעלי השררה והשלטון במצרים צודקים, ונח להם במצב שהם נמצאים, אבל תראה כמה יהודים סובלים! נתאר לעצמינו שבזמן השואה היה יהודי שהיה מקורב לגרמנים ימח שמום והיה ברומו של עולם, אז הוא לא יתפלל שהיטלר ימות כי עכשיו טוב לו, והוא לא ימצא משהו אחר שיתן לו כזו פרוטקציה. איך אנחנו נקרא לו, מושחת? מושחת זה קטן עליו, הוא בכלל לא בן אדם, הוא חית טרף! אתה רואה איך שיהודים סובלים במצרים אז בגלל שלך טוב לכן כולם ישארו פה?!

וביותר עומק. הגאון ר' משה שמואל שפירא ר"י באר יעקב היה מביא את הגמ' במנחות, יבא טוב ויתן טוב מטוב לטובים. יבא טוב זה משה, שנא' ותרא אותו כי טוב הוא. ויתן טוב זה התורה, שנא' כי לקח טוב נתתי לכם, מטוב - זה הקב"ה, שנא' טוב ה' לכל. לטובים - זה כלל ישראל שנא' הטיבה ה' לטובים. אמר ר' משה שמואל, תורה מסתובבת סביב הטבה, כל התורה היא מלאה בחסד, חסדך ה' מלאה הארץ, תורה תחילתה חסד וסופה חסד, והרי מהי התכלית של יציאת מצרים? תורה. שנאמר בהוציאך את העם הזה ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה. ואדם שחושב על עצמו - הוא מופקע מתורה! תורה זה רק לחשוב על השני, וכמש"כ ר' איצ'ל' בהקדמה לנפ"ח, האדם לא נברא אלא להועיל לאחריו. זה התכלית של הבריאה יהודי חושב על השני, השלש סימנים של יהודים הם רחמנים בישראל וגומלי חסדים. יהודי שלא רוצה לחשוב על השני וחושב רק על עצמו, הוא לא ראוי לקבל תורה.

האסונות מעוררים אותנו להתחזק

אנחנו רואים ושמעים קול שועת אחינו, כל כך הרבה חולים היום במחלה, אמנם לצעירים זה פחות מסוכן, וכמעט כולם אחרי כמה ימים עוברים את זה, לא סוף העולם. אבל כמה וכמה אברכים יקרים, ראשי ישיבות, ותלמידי חכמים - מונשמים, מורדמים, סובלים, ורועדים. האם אנחנו יכולים להתחפר עם עצמינו?! כמה היה מרן הרה"י זצ"ל מזהיר אותנו מהגמרא (מו"ק כו, א), אמרו לו ליהויקים כתב ירמיהו ספר קינות, אמר להם מה כתיב ביה? איכה ישבה בדר - אנא מלכא, לא איכפת לי שהיא תשב בדר. בכה תבכה בלילה ודמעתה על לחיה - אנא מלכא, היא תבכה אני מוגן, לא איכפת לי. גלתה יהודה מעוני ומרוב עבודה - היא גלתה, אני בבית לא איכפת לי. מה עוד כתיב בה? דרכי ציון אבלות מבלי באי מועד - אנא מלכא. היו צריה לראש - אתה לא תהיה מלך! מה?! מאן אמרה, ירמיהו? קדר כל אזכרות שבה ושרפן.

איך אנחנו מסתכלים עליו? הוא מושחת! אמר הרה"י כמה אנחנו צריכים ליהזר מזה. הרבה פעמים יש הרגשה, ברוך ה' אני מסודר,

לרפואת

טליה תפאחה בת תקווה אספירונס

בתוך שאר חולי ישראל

לע"נ

הרב ר' אברהם יצחק

בן הר"ר ברוך דוב יעקבסון זצ"ל

תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com